

בבית הדין להגבלים עסקיים

ה"ע 4630/01

בש"א 7518/02

בפני:

כב' השופטת מיכאלה שידלובסקי-אור

עו"ד מרים מזר

פרופ' ראובן חורש

בעניין:

1. ישרכארט בע"מ

2. יורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ

3. אמניית בע"מ

ע"י ב" עו"ד צבי אגמון

המבקשות

ובעניין:

1. בנק לאומי לישראל בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד אלחנני, עו"ד גלאור, עו"ד בהרב

2. לאומי קארד בע"מ

ע"י עו"ד בני לרנר ועו"ד עופר לוי

3. בנק דיסקונט

4. בנק הבינלאומי הראשון

5. כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (כ.א.ל.)

משיבות 3-5 ע"י ב"כ עו"ד בכר ועו"ד קרני לוטן

6. ויזה בי"ל

ע"י ב"כ עו"ד לוי ועו"ד שוורץ

7. תשלובת כיתן

8. גולף כיתן בתי אופנה בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד קאופמן

9. סופר פארם (ישראל) בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד זקלר ועו"ד א. קלינג

10. אייס רשתות שיווק

ע"י ב"כ עו"ד אקוניס ועו"ד אופק

11. שופרסל בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד גזית ועו"ד רוטנברג

המשיבות

המבקשות והמתנגדות בה"ע 4630/01

ובעניין:

הממונה על ההגבלים העסקיים

ע"י ב"כ עו"ד טליה פרגר סלומון

הממונה

החלטה

בנק לאומי לישראל בע"מ, לאומי קארד בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וכרטיסי אשראי בע"מ (להלן – המבקשים) הגישו ביום 6.9.02 בקשה לאישור הסדר כובל בתחום העמלות הצולבות של סליקת כרטיסי אשראי מסוג ויזה.

הבקשה לאישור ההסדר הכובל פורסמה ברשומות ביום 25.10.01. המבקשים אף הגישו בקשה להיתר זמני.

החברות סופר פארם (ישראל) בע"מ, אייס רשתות שיווק מוצרי צריכה בע"מ, תשלובת כיתן בע"מ, גולף כיתן בתי אופנה בע"מ ושופרסל בע"מ, הגישו התנגדות לאישור ההסדר הכובל. חברות אלה אף מתנגדות לאישור ההסדר הזמני.

התקיימו מספר דיונים בפני המשנה לאב בית הדין, הוקם הרכב ונקבעו מועדים לשמיעת הבקשה בנובמבר 2002.

ביום 15.8.02 הגישו המבקשים ישראכרט בע"מ, יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ ואמינית בע"מ (להלן: קבוצת ישראכרט) בקשה להצטרף כצד להליך, לאור היותן בגדר "אדם העלול להיפגע מהסדר כובל", אשר רשאי להגיש התנגדות מנומקת לפי סעיף 8(ב) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ה-1986.

דא עקא, סעיף 8(ב) לחוק ההגבלים העסקיים קובע מועד של 30 יום מיום פרסום ההודעה ברשומות להגשת ההתנגדות המנומקת בכתב. במקרה דנן, בקשת קבוצת ישראכרט מוגשת כעשרה חודשים מיום פרסום ההודעה ברשומות.

לטענת קבוצת ישראכרט, לאחר הגשת הבקשה המקורית לאישור ההסדר הכובל, ניתנו רשיונות למבקשות להנפקה וסליקה של כרטיסי מסטרקארד וסברתם הייתה כי כאשר ייחתם הסכם בדבר אופן הפעילות בסליקה הצולבת, בין כל הקבוצות הרשאיות להנפיק ולסילוק כרטיסי ויזה ומסטרקארד בישראל (קבוצת בנק לאומי, קבוצת כ.א.ל., קבוצת ישראכרט), יפנו הצדדים לבית הדין. הסכמים כנ"ל לא נחתמו, ולכן לא הוגשה בקשה כלשהי לבית הדין.

לטענת קבוצת ישראכרט, להליך המתקיים כיום בבקשה המקורית תהיה השפעה מכרעת על קבוצתם, שכן קביעות שייקבעו על ידי בית הדין בעניין העמלה הצולבת ישפיעו גם על העמלה הצולבת אותה תשלם או תגבה קבוצת ישראכרט.

לכן סבורה הקבוצה, כי היא מהווה "אדם העלול להיפגע מהסדר כובל", כאמור בסעיף 8(ב) לחוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988, ומכאן שקנתה מעמד להיות צד להליכים. יצוין בהקשר זה, כי קבוצת ישראלכרט לא פרטה במה היא עשויה להיות נפגעת מההסדר הכובל.

עוד סבורה קבוצת ישראלכרט, כי יש בידה להציג תמונה מלאה ושלמה של עולם כרטיסי האשראי בישראל, והיא אף ערכה סקר בנוגע לעמלה הצולבת הראויה לקביעה. לטענת קבוצת ישראלכרט, בידה גם ראיות נוספות.

המבקשים מסכימים לבקשת קבוצת ישראלכרט.

לא ביקשתי תגובת המתנגדות, אף כי הן צד ראוי והיה על קבוצת ישראלכרט לציין כצד להליך ולהעביר להן העתק מלכתחילה. הנחתי היא, כי הן מתנגדות לצירוף המבוקש, והנימוקים הרי כבר מונחים בפניי.

הממונה מתנגד לצירוף המבוקש מכמה נימוקים:

על-פי האמור בתגובתו, קבוצת ישראלכרט אינה צד להסדר, ומתברר כי אף לא ברור אם אכן ייחתמו הסכמים באשר לעמלה הצולבת.

לא-זו-אף-זו, קבוצת ישראלכרט לא התחייבה במסגרת בקשתה, כי תוצאות ההליך יחייבו אותה. מכאן, שצירופה הוא עניין אקדמי בלבד. גם אם ימוצו פלוגתאות בהליך שיפוטי אחד, אין בכך ערובה שאותן פלוגתאות בלבוש שונה לא תעמודנה לדיון ובחינה מחדש.

הממונה אף סובר, כי קבוצת ישראלכרט לא הוכיחה תרומה להליך. סקר אשר נערך על-ידה מצוי זה מכבר בידי הממונה. אם קיימות ראיות נוספות, יכולה קבוצת ישראלכרט להביאן בפני הממונה.

הממונה אף סובר, כי צירוף קבוצת ישראלכרט יסרב את הדיון ויסיטו למחלוקות מסחריות בין צדדים מתחרים.

והעיקר – הבקשה הוגשה באיחור ניכר ובלתי מוסבר. ההסבר, כי קבוצת ישראלכרט המתינה לחתימת הסכם בדבר סליקה צולבת, אינו מקובל על הממונה.

לאחר עיון ובחינת בקשת קבוצת ישראלכרט, תגובת הממונה וההלכות הקיימות בעניין, דעתנו היא כי אין לאפשר את הצירוף המבוקש.

ברור כי צירוף צד בשלב כה מאוחר, כעשרה חודשים לאחר פרסום ההודעה ברשומות אודות ההסדר הכובל, וסמוך לפני תחילת שמיעת הראיות, יקשה על מהלך הדיון ואף עשוי לגרום לדחייתו. לכן, יש לבדוק בקפדנות האם הצירוף אכן יהיה יעיל.

נראה כי כאשר קבוצת ישראלכרט אינה צד להסדר, אין לה אינטרס מוקנה להצטרף. לו סברה הקבוצה בכנות כי עליה להיות צד, הייתה בוודאי מגישה בקשתה על-פי המועדים הקבועים בחוק, שכן הצורך בעתיד בהסדרי סליקה צולבת באשר לכרטיסי מסטרקאד, הייתה ידועה לה. העובדה שהיה כביכול צורך להמתין לחתימת הסכמים מקומיים באשר לעמלות הצולבות, אינה מעלה ואינה מורידה, שכן המצב לא השתנה גם במועד הגשת הבקשה להצטרפות.

אכן, אין להתעלם מכך שלפסק הדין שיינתן בהליך תהיה השפעה על קבוצת ישראלכרט, אולם כפי שנאמר בה"ע 9/97 (בקשה 3/98 **קווי זהב שירותי תקשורת בינלאומיים**):

"אפשרות כזו קיימת לגבי כל פסק-דין ואין בה כדי להצדיק את צירופו לדיון של כל מי שעתיד להיות מעוניין בעיצובן של נורמות התנהגות אלה".

והעיקר, כפי שנאמר לעיל, אם אכן רצתה קבוצת ישראלכרט להיות צד בעיצוב אותן נורמות, הייתה יכולה להיות צד על-פי ההגדרה של "אדם העלול להיפגע מהסדר כובל", כאמור בסעיף 8(ב) לחוק, ולהגיש התנגדות מפורטת ומנומקת במועד.

קבוצת ישראלכרט טענה בבקשתה, כי בשל מעמדה היא תוכל להציג בפני בית הדין "תמונה מלאה ושלמה של עולם כרטיסי האשראי בישראל".

טענה זו נטענה בצורה מעורפלת, ובלא פירוט מהן הראיות הנוספות שבידי קבוצת ישראלכרט, שבעזרתן תוכל הקבוצה להציג תמונה מלאה ושלמה. לעניין זה נכון לצטט את ערר 10,11/99 **די.בי.אס. שירותי לוויין בע"מ נ' תבל תשדורת בינלאומית לישראל בע"מ**:

"אם בידה של המבקשת מידע וראיות העשויות לתרום לדיון, אין מניעה כי תעמידם לרשותו של הממונה על ההגבלים העסקיים, אשר חזקה עליו שידע לעשות בו שימוש מושכל שיתרום לבירור ההליך".

נוסיף ונאמר, כי היה ותגיש קבוצת ישראלכרט בקשה להביא ראיה כלשהי, בית הדין ישקול כל בקשה כזו בכובד ראש.

דעתנו היא, כי צירופה של קבוצת ישראלכרט תסרביל את הדיון ותאריכו שלא לצורך, גם בשל היחסים בין קבוצות חברות האשראי והצורך בחיסיון חלק מהמסמכים.

אשר-על-כן, אנו דוחים את בקשת קבוצת ישראלכרט להצטרף כצד להליך.

יחד עם זאת, היה ותבקש קבוצת ישראלכרט להציג ראיה או טענה מטעמה, תוכל לעשות זאת הן באמצעות הממונה, אשר כידוע הוא האמון על טובת הציבור, והן על-ידי פניה לבית הדין.

**ניתנה היום, י"ב בתשרי תשס"ג (18 בספטמבר 2002), בהעדר הצדדים.
המזכירות תמציא העתקים לעו"ד אגמון, למבקשות ההסדר הכובל, למתנגדות ולממונה.**

חבר בית הדין

חבר בית הדין

משנה לאב בית הדין